

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/460,**30. märts 2020,**

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 508/2014 seoses erimeetmetega investeringute kaasamiseks liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse ja muudesse majandussektoritesse, et reageerida COVID-19 puhangule (koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ning artikleid 177 ja 178,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriike on COVID-19 puhangu tagajärjed mõjutanud enneolematul viisil. Praegune rahvatervise kriis pärsib liikmesriikide majanduskasvu, mis omakorda süvendab tõsist likviidsete vahendite nappust, sest vajadus avaliku sektori investeringute järele nii liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse kui ka muudesse majandussektoritesse on suurenenud järsult ja märkimisväärselt. See on tekitanud erandliku olukorra, mille lahendamiseks on vaja võtta erimeetmeid.
- (2) Väga oluline on, et likviidsuse ja riigi vahendite nappus liikmesriikides ei takistaks Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) ja Ühtekuuluvusfondist (Ühtekuuluvusfond) (ühiselt „fondid“) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist (EMKF) rahastatavate programmide raames tehtavaid investeringuid, mida on vaja COVID-19 puhanguga võitlemiseks.
- (3) Rahvatervise kriisi mõjule reageerimiseks peaks ERF toetama käibekapitali rahastamist väikestes ja keskmises suurusega ettevõtjates (VKE), kes vajavad seda ajutise meetmena tõhusaks reageerimiseks rahvatervise kriisile.
- (4) Rahvatervise kriisi mõjule reageerimiseks peaks ERFi investeerimisprioriteet edendada teadusuuringuid, tehnoloogiaarendusi ja innovatsiooni hõlmama investeringuid toodetesse ja teenustesse, mis on vajalikud, et tugevdada tervishoiuteenuste puhul kriisile reageerimise suutlikkust.
- (5) Suurema paindlikkuse tagamiseks COVID-19 puhanguga toimetulekuks tuleks liikmesriikidele anda programmi rakendamisel suurem paindlikkus ning ette näha rakenduskavade muutmise lihtsustatud menetlus, mis ei nõua komisjoni otsust. Täpsustada tuleks teavet, mis tuleb selliste muudatuste kohta komisjonile esitada.
- (6) Rahvatervise kriisi mõjule reageerimiseks tuleks fondidest rahastatavate finantsvahenditega toetada käibekapitali rahastamist VKEdes, kes vajavad seda ajutise meetmena tõhusaks reageerimiseks rahvatervise kriisile.
- (7) Selleks et rahvatervise kriisi mõjule viivitamata reageerida, peaksid kriisidele reageerimise suutlikkuse suurendamise meetmete kulud olema rahastamiskõlblikud alates 1. veebruarist 2020.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 30. märtsi 2020. aasta otsus.

- (8) Et tagada liikmesriikidele piisavad rahalised vahendid vajalike investeeringute tegemiseks viivitamata, on asjakohane, et komisjon ei väljastaks sissenõudekorraldusi liikmesriikidelt 2020. aastal esitatud raamatupidamise aastaaruannete alusel sissenõutavate summade kohta. Liikmesriigid peaksid kasutama sissenõudmata summasid, et kiirendada COVID-19 puhanguga seotud investeeringuid, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽²⁾ ja fondispetsiifiliste reeglite kohaselt rahastamiskõlblikud.
- (9) 2020. aastal sissenõudmata summad tuleks tasaarvestada või sisse nõuda programmide lõpetamisel.
- (10) Rahvatervise kriisi mõjudele reageerimiseks peaks EMKF toetama ühisfonde ja varude kindlustamist, et kaitsta rahvatervise kriisist mõjutatud kalurite ja vesiviljelustootjate sissetulekut.
- (11) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on rahvatervise kriisi mõjudele reageerimine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda pakutud meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (12) Võttes arvesse vajamineva toetuse kiireloomulisust, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (13) Võttes arvesse COVID-19 puhangut ning sellega seotud rahvatervise kriisi mõjudega tegelemise pakilisust on asjakohane teha erand kaheksa nädala pikkusest tähtajast, millele on osutatud ELi lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokollis nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.
- (14) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1301/2013, ⁽³⁾ (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 508/2014 ⁽⁴⁾ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1301/2013 muudatused

Määrust (EL) nr 1301/2013 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 3 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Lisaks võib ERF toetada käibekapitali rahastamist VKEdes, kes vajavad seda ajutise meetmena tõhusaks reageerimiseks rahvatervise kriisile.“

- 2) Artikli 5 punkti 1 alapunkt b asendatakse järgmisega:

- ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).
- ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 289).
- ⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1).

- „b) teadus- ja uuendustegevusse suunatud ärialaste investeeringute soodustamine, ettevõtete, teadus- ja arenduskeskuste ning kõrgharidussektori vaheliste sidemete ja sünergiate arendamine, eelkõige investeeringute edendamine, mis on suunatud toodete ja teenuste arendamise, tehnosiirdesse, sotsiaalsesse innovatsiooni, ökoinnovatsiooni, avalike teenuste alaste rakendustesse, nõudluse stimuleerimisse, võrgustike ja klastrite loomisse ja avatud innovatsiooni soodustamise läbi aruka spetsialiseerumise, ning tehnoloogiliste ja rakenduslike teadusuuringute, katseliinide, toodete varaste valideerimismeetmete, arenenud tootmisvõimsuste suutlikkuse ja esimese toodangu toetamine, eelkõige võtmetehnoloogiate ning üldotstarbeliste tehnoloogiate levitamise valdkonnas, aga ka selliste investeeringute edendamine, mis on vajalikud tervishoiuteenuste kriisidele reageerimise suutlikkuse suurendamiseks;“.

Artikkel 2

Määruse (EL) nr 1303/2013 muudatused

Määrust (EL) nr 1303/2013 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklisse 30 lisatakse järgmine lõige:

„5. Erandina lõigetest 1 ja 2 võib liikmesriik ERFist, Ühtekuuluvusfondist ja ESFist toetatavate programmide puhul paigutada programmitöö perioodil kuni 8 % prioriteedile alates 1. veebruarist 2020 eraldatud summast ja kuni 4 % programmi eelarvest ümber sama fondi sama programmi muu prioriteedi alla.

Sellised ümberpaigutused ei mõjuta varasemaid aastaid. Neid ei käsitata olulisena ja nende tegemiseks ei ole vaja komisjoni otsust programmi muutmise kohta. Siiski peavad need vastama kõigile regulatiivsetele nõuetele ja seirekomisjon peab need eelnevalt heaks kiitma. Liikmesriik edastab muudetud finantstabelid komisjonile.“

- 2) Artikli 37 lõikele 4 lisatakse järgmine lõik:

„Rahastamisvahenditest võib toetada ka käibekapitali rahastamist VKEdes, kes vajavad seda ajutise meetmena tõhusaks reageerimiseks rahvatervise kriisile.“

- 3) Artikli 65 lõikele 10 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina lõikest 9 on COVID-19 puhanguga seotud kriisile reageerimise suutlikkuse tõstmise meetmete kulud rahastamiskõlblikud alates 1. veebruarist 2020.“

- 4) Artikli 96 lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Ilma et see piiraks artikli 30 lõike 5 kohaldamist, võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, millega kiidab heaks kõik käesoleva artikli kohased rakenduskava elemendid (sealhulgas kõik selles tulevikus tehtavad muudatused), välja arvatud lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunkti vi, punkti c alapunkti v ja punkti e, lõigete 4 ja 5, lõike 6 punktide a ja c ning lõike 7 kohased elemendid, mille osas vastutus jääb liikmesriikidele.“

- 5) Artikli 139 lõikele 7 lisatakse järgmised lõigud:

„Erandina esimesest lõigust ei esita komisjon liikmesriigile sissenõudekorraldust 2020. aastal esitatud raamatupidamise aastaaruannete alusel sissenõutavate summade kohta. Sissenõudmata summast kasutatakse COVID-19 puhanguga seotud ning käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste reeglite kohaselt rahastamiskõlblike investeeringute kiirendamiseks.

Sissenõudmata summad tasaarvestatakse või nõutakse sisse programmi lõpetamisel.“

Artikkel 3

Määruse (EL) nr 508/2014 muudatused

Määrust (EL) nr 508/2014 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklit 35 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

“Ühisfondid rahvatervise kriisi, ebasoodsate ilmastikutingimuste ja keskkonnajuhtumite jaoks”;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. EMKF võib toetada ühisfonde, millest kaluritele makstakse rahalisi hüvitisi rahvatervise kriisist, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või keskkonnajuhtumitest ja püügitegevuse käigus toimunud mereõnnetuse puhul kalurite või kalalaevade päästmiskuludest tingitud majandusliku kahju eest.“;

c) lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise korra, eelkõige kaluritele hüvitiste maksmise ja kalurite toetuskõlblikkuse reeglid lõikes 1 osutatud rahvatervise kriisi, ebasoodsate ilmastikutingimuste, keskkonnajuhtumite või mereõnnetuste puhul, ning samuti kõnealuste reeglite täitmise haldamise ja seire korra. Liikmesriigid tagavad, et fondireeglites nähakse ette karistused kaluritepoolse hooletuse eest.

6. Lõikes 1 osutatud rahvatervise kriisi, ebasoodsate ilmastikutingimuste, keskkonnajuhtumite või mereõnnetuste esinemine peab olema ametlikult kinnitatud liikmesriigi pädeva asutuse poolt.“;

d) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Lõikes 1 osutatud rahalist toetust antakse üksnes siis, kui rahvatervise kriisist, ebasoodsatest ilmastikutingimustest, keskkonnajuhtumist või mereõnnetusest tingitud kahju on üle 30 % ettevõtte aastakäibest, arvatuna ettevõtte eelneva kolme kalendriaasta keskmise käibe alusel.“

2) Artikli 57 lõikele 1 lisatakse järgmine punkt:

„e) rahvatervise kriis.“

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. märts 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. GRLIĆ RADMAN